

Stiftelsen Sveriges Sjömanshus

Årsberättelse 2007

Stiftelsens utveckling 2003-2007 (tkr)

Fondkapital	2007-12-31	2006-12-31	2005-12-31	2004-12-31	2003-12-31
Bundet fondkap enl balansräkning	175 324	173 921	172 636	171 476	170 576
Bundet fondkap till marknadsvärde	379 316	412 648	377 609	321 555	304 214
Ingångskap omräkn efter KPI index	131 212	126 810	124 794	123 706	123 398
Real kapitalförändring					
ackumulerat värde	248 104	285 838	252 815	197 847	180 816
årets förändring	-37 734	33 023	54 868	17 031	29 040
i % av ing. fondkap.markn.v.	-9,14%	8,75%	17,1%	5,6%	10,6%
Balansomslutning (markn.värde)	400 309	427 164	390 001	327 892	308 256
Placeringstillgångar					
aktiekonsort. (markn.värde)	300 846	328 030	288 411	221 924	213 464
i % av balansomsl.markn.v.	75,15%	76,8%	73%	67,7%	69,2%
räntekonsort. (markn.värde)	91 763	92 453	95 005	96 869	81 169
i % av balansomsl. markn.v.	22,92%	21,65%	24,4%	29,5%	22,3%
aktiekonsort. (bokf.värde)	96 247	89 388	86 075	76 725	82 809
i % bokf. bundet kapital	54,89%	51,4%	49,9%	44,7%	48,5%
Avkastning					
räntor o utdelningar	13 931	12 851	11 585	9 029	9 909
reavinster	9 345	5 001	9 296	11 587	10 390
förändring i övervärden	-34 735	33 754	54 894	16 441	29 600
totalavkastning	-11 459	51 606	77 775	37 057	49 899
i % av ing.balansomslutn. markn.v	-2,68%	13,24%	23,11%	12%	18,1%
Adm. o förvaltn.kostn.	3 000	2 891	2 771	2 665	2 609
Bidragsverksamheten	11 774	11 549	10 549	13 253	14 606
% av räntor/utdelningar	84,51%	89,87%	91,06%	146,8%	147,4%
% " " " ./. kostnader	107,71%	116%	122,5%	208,2%	200%
Indexförändringar					
Affärsvärld.generalindex	-6,82%	24,5%	32,64%	17,5%	29,7%
Sthlms fondbörs oblig.- index alla 1-3 år	3,22%	1,79%	2,41%	5,3%	4,7%
KPI	3,48%	1,62%	0,88%	0,25%	1,2%

Ryska replikan av Peter den Stores skepp Shtandart (1700-tal).

Innehåll

Året som gick	4
Ordföranden har ordet	5
Historik och bildande	6
Direktionens arbete	7
Personal	8
Bidragsverksamheten 2007	9
Bidragsverksamheten 1972–2007	17
Projekt som stiftelsen stödjer	18
Resultaträkning	23
Balansräkning	24
Notbilaga	26
Revisionsberättelse	39
Stiftelsens Direktion och kansli	40

Året som gick

Redovisade värden i Mkr. Föregående år ()

- Årets direktavkastning 13,9 (12,9).
- Hemtagna reavinster i placeringstillgångarna 9,3 (5,0).
- Orealiserat övervärde 204,0 minskning med 34,7. Stiftelsens medel är placerade i Kammarkollegiets värdepapperskonsortier.
- Totalavkastningen -11,4 (51,6) motsvarar -2,68 % (13,24 %) av ingående balansomslutning till marknadsvärde.
- Real ackumulerad kapitalökning sedan Stiftelsens start t.o.m. 07-12-31: 248,1 enligt KPI-index (285,8).
- Verksamhetens kostnader: administration och förvaltning 3,0 (2,9).
- Bidragsverksamheten 11,8 (11,5) vilket motsvarar 84,5 % av direktavkastningen (89,87 %). Balanserade disponibla medel för bidragsverksamheten har ökat med 6,9 och uppgår per 07-12-31 till 20,3. Ansvarsförbindelser för avtalade framtida projekt har minskat med 2,5 och uppgår till 2,6.

Summa mottagna medel 1973 – 2007

Omräknat enligt KPI

25,1

131,2

Avkastningsmedel 1973 – 2007

Avsatta till bundet kapital

150,2

Förbrukade i bidragsverksamheten

211,6

Orealiserade övervärden per 2007-12-31

204,0

Totalt

565,8

i % av mottagna medel

2 254,2 %

Konsumentprisindex procentuell förändring 1973 – 2007

489,5

Direktionens ordförande har ordet

Den allmänna kursnedgången på världens börser har även påverkat stiftelsens finansiella ställning på ett negativt sätt. Stiftelsens möjligheter att fortsatt satsa på relativt kostnadskrävande projekt till gagn för de ombordanställda har dock inte äventyrats. I årets bokslut finns sålunda reserverade medel härför om 20,3 mkr.

Stiftelsens stöd till forskning och utveckling i övrigt har i stor utsträckning destinerats till insatser inom området "Human factors". Stiftelsen har därvid varit medfinansiär i forskningsprojekt såsom Engine Control Rooms – Human factors, Trötthet till sjöss, Säkerhetsorganisation, säkerhetskultur, riskhantering och sjösäkerhet, Människa – teknik – organisation inom sjöfarten. Vinnova och Sjöfartsverket är de viktigaste medfinansiärerna till dessa projekt.

Forskning inom området "Human factors" är naturligtvis mycket viktig men tenderar ibland att resultera i slutsatser som är svåra att omsätta i praktiken. Stiftelsen har därför i ökad omfattning ställt krav på konkreta resultat i den forskning som stiftelsen finansierar helt eller delvis.

Vad gäller Sjömanshusmuseet i Uddevalla har en flerårsplan avseende stiftelsens ekonomiska stöd sjösatts, vilket ger museets styrelse möjlighet att långsiktigt planera sin verksamhet.

Årets belöningsdag, den 31:a i ordningen, avhölls i Malmö. Ett stort antal förslag avseende säkerhet, arbetsmiljö och trivsel belönades och belöningsutdelare var landshövdingen Göran Tunhammar.

Även ett antal sjöräddningsinsatser belönades. Inriktningen har varit att särskilt uppmärksamma personer som utan att tillhöra någon professionell räddningsorganisation gjort livräddande insatser. Sålunda belönades bl a ett antal fartygsbesättningar som deltagit i sjöräddningsoperationer.

Ett särskilt hederspris utdelades till civilingenjören och verkställande direktören Olle Bråfeldt för hans mångåriga insatser för

bättre arbetsmiljö ombord på fartyg.

En särskild belöningsceremoni ägde rum på Department of Labour and Employment (DOLE), Manila, Filippinerna, då en filippinsk matros belönades för att ha räddat livet på en hamnarbetare i Helsingborg. Belöningen, i form av ett diplom och en check på 25 000 kronor, överlämnades av den filippinske arbetsmarknadsministern och den svenska ambassadören. Ceremonin fick stort utrymme i filippinsk press och TV.

Det är viktigt att komma ihåg att stiftelsens främsta ändamål är att vid framträdande behov bistå personer och anhöriga till dem som är eller varit verksamma inom sjömansyrket. Trots generellt förbättrad social standard och ekonomi finns fortfarande ett stort behov av dylika insatser.

Stiftelsens fortsatta satsningar på forskning och utveckling inom området säkerhet och arbetsmiljö i syfte att förbättra villkoren för de ombordanställda – belöningsverksamheten är en sådan satsning – är mycket viktig och bör fortsatt ha hög prioritet.

Sammantaget har stiftelsen en betydande uppgift att verka för de ombordanställdas välbefinnande såväl under som efter den yrkesverksamma tiden.

Christer Themnér

Historik och bildande

Statsmaktens intresse för sjöfolket började redan på 1600-talet och de första samlade bestämmelserna om sjöfolks arbetsvillkor och tjänsteavtal fanns i skeppsmannabalken i 1667 års sjölag. Den 30 mars 1748 utfärdades det s k kofferdireglementet¹ eller som det rätteligen heter "Kongl. Maj:ts Nådiga Reglemente hwarefter Coopverdi-Skeppare och Skeppsfolk hafwa sig at rätta".

Redan den 18 maj samma år ägde det första valet av sjömanshusdirektion rum inför magistraten i Stockholm. Att det var ett stort steg i sjöfartsnäringens historia framgår av att det var över trettio skeppsredare närvarande och tjugoåtta kofferdiskeppare. Efter valet samlades Direktionen till det första

protokollförda mötet 1748.

Så småningom tillkom sjömanshus i flera hamnstäder, som mest i 47 städer. Sjömanshusens verksamhet leddes av en Direktion och en anställd sjömanshusombudsman eller som han i början kallades "waterschouten". Sjömanshusen fick inkomster på olika sätt: Vid varje återkomst till svensk hamn från utrikes ort skulle ett fartygs besättning erlägga "plåtagifter" eller som den sedermera kallades "hyresavgift".

I 1911 års sjömanshusförordning fastställdes hyresavgiften till en procent av de ombordvarandes löner. Fartygen skulle också vid hemkomsten från utrikes resor erlägga "lästavgift" även kallad "sjömanshusavgift" med några ören för varje läst som fartyget höll. Vidare tillföll de "böter" som inbetalats av sjöfolk och de vid rymning "förverkade hyrorna" sjömanshuset. Kollektmedel upptogs för sjöfolk en gång om året fram till 1888.

Av sjömanshusens inkomster var hyres- och lästavgifterna de väsentliga och de övriga mer eller mindre försumbara.

Bland arbetsuppgifterna för sjömanshusen kan nämnas understöd till orkeslösa sjömän,

gratial till änkor och andra nödlidande, fastställande av löner till sjömännen, inflytande över navigationsundervisningen, mönstring, fartygsregistrering m m.

Så småningom kom dessa uppgifter att tas över av statliga myndigheter och fackliga organisationer. Sjömanshusen började successivt att läggas ned under 1900-talet för att till slut helt upphöra 1969. De kvarvarande tillgångarna fördes över till lokala sjömanshusstiftelser.

I beslut den 5 maj 1972 föreskrev Kungl. Maj:t att en stiftelse benämnd Stiftelsen Sveriges Sjömanshus skulle inrättas och att stiftelsen före den 1 juli 1973 skulle överta de hittillsvarande sjömanshusstiftelsernas tillgångar och förpliktelser på sätt och i den ordning Sjöfartsverket bestämde i samråd med den nya stiftelsen. Till den nya stiftelsen skulle också överföras de av Sjöfartsverket förvaltade s.k. gemensamma sjömanshusmedlen. Vidare skulle stiftelsen ta över den förvaltning av gåvo- och donationsmedel som tidigare sjömanshusstiftelserna utövat.

De samlade tillgångarna uppgick till ett marknadsvärde av 20,8 Mkr, vilket värde redovisats som fondkapitalets bokförda ingångsvärde i den nybildade Stiftelsen Sveriges Sjömanshus. Av beloppet utgjorde 4,0 Mkr donationsmedel. Under slutet av 1970- och början av 1980-talen har Stiftelsen mottagit ytterligare 4,3 Mkr för förvaltning. De mottagna medlen om sålunda 25,1 Mkr motsvarar i dagens penningvärde ett totalt belopp om 131,2 Mkr vid omräkning enligt KPI-index. Stiftelsens bokförda bundna kapital uppgår per 07-12-31 till 175,3 Mkr vartill kommer orealiserat övervärde om 204,0 Mkr.

Kofferdi = Handelsjöfart

Läst = Skeppslästen uppstår under 1500-talet och bestäms som en vikt. Lästen fastställdes 1726 till ett viktmått motsvarande 18 skeppspund eller ca 2,448 kg. 1869 fastställdes nylästen på 10 000 skålpund eller 4,250 kg. 1874 infördes registerton vid skeppsmätning.

Direktionen Foto: Lorna Finnman

Direktionens arbete

Stiftelsen Sveriges Sjömanshus utövar sin bidragsverksamhet utgående från stadgar fastställda av Kungl. Maj:t den 5 maj 1972.

1. Stiftelsens ändamål är att vid framträdande behov bistå personer och anhöriga till dem som är eller varit verksamma inom sjömansyrket.
2. Stiftelsen ska i övrigt verka till nytta och gagn för sjöfolket.

Bland de områden som utan prioritering skall beaktas kan nämnas:

- att främja utbildning
- att verka för förbättrad säkerhet, arbetsmiljö och trivsel för sjöfolket. Detta kan ske genom stöd till forskning och utveckling på nämnda områden, uppmuntran av förslagsverksamhet m m
- att belöna förtjänstfulla sjöräddningsinsatser.

Direktionen består av fem ledamöter. För varje ledamot finns en suppleant. Ledamöter och suppleanter utses av Sjöfartsverket. Mandatperioden är tre år med början den 1 maj. Av ledamöterna utses två efter förslag av Sveriges Redareförening, en efter förslag av Sveriges Fartygsbefälsförening, en efter förslag av Sjöbefälsförbundet och en efter förslag av SEKO Sjöfolk. Suppleanterna utses i enahanda ordning.

Direktionen har under året hållit fyra protokollförda sammanträden och till ett av dessa har representanter för Sjöfartsverket och Kammarkollegiets Fondbyrå varit inbjudna för att få en allmän inblick i verksamheten och, när det gäller Fondbyrån, för att lämna information om de värdepapperskonsortier byrån förvaltar, placeringsstrategi, marknadsläge m m.

Arvoden och traktamenten

Som framgår av not 5 har i fasta arvoden till ordföranden och vice ordföranden utgått sammanlagt 27.000:-. Härutöver har

För mandatperioden 1 maj 2005 – 30 april 2008
har Direktionen följande sammansättning:

Ordinarie:

Christer Themnér, ordförande
Jan Ifvarsson, vice ordförande
Jan-Eric Nilsson
Per Ringhagen
Kenny Reinhold (fr o m 2005-12-20)

Suppleant:

Karl-Erik Finnman
Håkan Friberg
Lars Höglund
Christer Lindvall
Katja Nylund

Sjöbefälsförbundet
Sveriges Redareförening
Sveriges Redareförening
Sveriges Fartygsbefälsförening
SEKO Sjöfolk

Foto: Åke Svensson

”Den som vill göra verklighet av sina drömmar måste vara vaken”

Michael Pleghan

för varje sammanträde/förrättning utgått arvode om 2.000:- (för Granskningsgruppen 3.000:-) till de ledamöter som varit närvarande, vilka belopp jämte sedvanliga traktamenten och reskostnader fördelats som förrättningskostnader på de aktiviteter sammanträdena eller förrättningarna avsett.

Personal

Kansliet har haft tre deltidsanställda, varav en kvinnlig.

- Kanslichef: Christer Nordling
- Ekonomiansvarig: Gösta Landell
- Kanslist: Ingrid Ahl

Personalförändringar

Vid årsskiftet lämnade Anne-Marie Allnér sin tjänst som kanslist vid Stiftelsen. Anne-Marie Allnér kunde då se tillbaka på 19 års trogen och uppskattad tjänstgöring.

Anne-Marie efterträddes av Ingrid Ahl som närmast kommer från den nu nedlagda myndigheten HKF där hon har tjänstgjort som kamrer.

Hemsida

En ny hemsida (www.marifond.se) har tagits fram under hösten och ”sjösatts” under januari 2008. Härvid har bland annat Stiftelsens bidragsverksamhet förtydligats och Stiftelsens belöningsregister gjorts åtkomligt för allmänheten.

Löner och ersättningar (tkr):

	2007	2006
Löner	793	775
Arbetsgivaravgifter	227	241
Pensioner och pensionspremier	46	61
Särskild löneskatt på pensioner och pensionspremier	10	14
Totalt	1076	1091

Bidragsverksamheten 2007

Bidragsverksamheten bedrivs och redovisas inom följande områden:

- Gratial
- Akut hjälp
- Stipendier
- Utbildningsstöd
- Forskning och utveckling
- Kultur
- Belöningar
- Övriga bidrag

Gratial 3514 tkr (3618)

Gratial utgår efter Direktionens prövning till personer som är eller varit verksamma inom sjömansyrkena och till sådana personers närmaste anhöriga. Riktlinjer för att erhålla gratial är att vederbörande sjöman har haft ca 75 månader till sjöss och har en årsinkomst understigande sammanlagt tre prisbasbelopp för ensamstående och fem prisbasbelopp för sammanboende.

Antalet personer som erhållit gratial uppgick till 287 (f.å. 297).

Akut hjälp 95 tkr (91)

Ekonomiskt bistånd i form av ett engångsbelopp kan utgå till ombordanställd vid uppkomna situationer/behov inom området som egen hälsa, egen försörjning, eget

boende eller egen omskolning på grund av arbetsskada.

Under 2007 har 9 personer erhållit akut hjälp.

Stipendier 2379 tkr (2573)

Stiftelsen stödjer elever under utbildning med

- Individuella stipendier

Studerande vid svensk sjöfartshögskola eller som genomgår magister- eller masterutbildning vid sådan har möjlighet att söka individuellt stipendium för ökade kostnader för dubbelt boende och/eller för försörjningsplikt av barn under 18 år.

Samma möjlighet har svensk elev vid utländsk/internationell sjöfartshögskola.

Under 2007 har 209 studerande beviljats individuellt stipendium.

- Lokal utdelning

Stiftelsen avsätter årligen medel att utnyttjas lokalt vid skola/sjöfartshögskola med utbildning syftande till sjömans- och sjöbefälsyrkena. Medlen fördelas i proportion till antal elever vid respektive skola/högskola.

Medlen disponeras av prefekt/rektör till

Förslag till
"Belöning 2009"
insänds före
1 november 2008

Briggen Tre Kronor Foto: Sture Haglund

studieresor, premier, stipendier, examensarbete eller annat ändamål som gynnar eleverna och arbetsmiljön vid skola/högskola.

Under 2007 har 12 skolor/sjöfartshögskolor tilldelats lokala medel.

Utbildningsstöd 831 tkr (548)

Stiftelsen kan lämna stöd till skola/sjöfartshögskola som bedriver sjöfartsinriktad gymnasieutbildning eller annan utbildning som leder till behörighet till sjöss. Stöd kan även ges till annan utbildningsanordnare som bedriver utbildning som syftar mot sjömansyrket.

Stödet skall avse åtgärder som bidrar till

att utveckla förutsättningarna att bedriva en bra och säker utbildning eller åtgärder som förbättrar elevernas arbetsmiljö.

Som exempel på sådant stöd under 2007 kan nämnas:

Sjöfartshögskolan i Kalmar 347 tkr

För kompletterande anskaffning av två kon-soler till befintlig DP simulator.

Tall Ships' Races 2007 75 tkr

För att möjliggöra för ungdomar att delta som besättning under en etapp.

Ungdomsverksamhet på segelfartygen T/S Hawila och R/S Astrid Finne 55 tkr

Medlen får utnyttjas för utbildning i "Basic Safety" och för underhåll av sjösäkerhetsutrustning

Stiftelsen Skeppsholmsgården 50 tkr

För genomförande av preparandutbildning för sjöfolk.

Vitsgarns Seglarskola 50 tkr

För inköp av nya segelbåtar

Sjömansskolan Härnösand 150 tkr

För iordningsställande av nytt skolfartyg – M/S Topaz.

Tall Ships' Races 2007 Foto: Åke Svensson

Sjömansgymnasiet YTC Lindholmen
49 tkr

För inköp av nya överlevnadsdräkter

Föreningen Briggen 55 tkr

För framtagning av "Handbok för hantering av råacklade skepp".

Forskning och Utveckling 2729 tkr (2559)

Stiftelsen stödjer forskning och utveckling (FoU) som är till gagn för sjömän inom områdena säkerhet, arbetsmiljö och trivsel för sjöfolk.

Stiftelsen följer respektive projekt genom deltagande i referensgrupp motsv.

Angivna belopp avser under 2007 utbetalade. Saknas belopp har någon utbetalning ej varit aktuell under året.

Under 2007 har detta stöd riktats mot följande projekt:

Maskinrums ergonomi och säkerhet 1087 tkr

Stiftelsen har beslutat att totalfinansiera inrättandet av en ny forskartjänst vid Chalmers inom området "Maskinrums ergonomi och säkerhet" under åren 2006 – 2008.

Stiftelsen har även uttalat som sin inriktning att fortsatt lämna stöd till Chalmers under åren 2009 – 2015. Tjänsten utformas under åren 2006 – 2008 som en doktorandtjänst. Under de resterande åren planeras tjänsten för en Universitetslektor/Docent eller liknande som tillsätts efter sedvanligt annonserings- och ansökningsförfarande.

Målsättningen med forskningen är att förbättra arbetsmiljön, säkerheten och effektiviteten i maskinrummet samt ta fram förslag till nya nationella och internationella regelverk.

Den sålunda inrättade forskartjänsten har under 2007 upprätthållits av sjöingenjören Monica Lundh som huvudsakligen har varit knuten till det nedan beskrivna projektet "Engine Control Rooms – Human Factors".

Stiftelsen följer löpande arbetet genom

den styrgrupp som är bildad med representanter från Stiftelsen och Chalmers.

Engine Control Rooms –

Human factors 500 tkr

Medfinansierar VINNOVA och SjöV.

Genom åren har mycket forskning ägnats åt fartygsbryggor, design och human factors kopplade till dessa. Forskningen har resulterat i en omfattande regelutveckling.

Maskinområdet har i dessa avseenden varit ett eftersatt område.

För att råda bot på detta har projektet "Human Control Rooms – Human factors" under projektledning av SSPA och med Chalmers som vetenskaplig ledare startats.

Efter omfattande fältstudier och analyser förväntas projektet resultera i en kunskapsbas kring design, gränssnittsutformning och layout av kontrollrummet som kan ligga till grund för utformning av rekommendationer kring utformning av kontrollrum och dess utrustning.

Projektledare är Peter Grundevik.

Maskinrums ergonomi och säkerhet Foto: Monica Lundh

Säkerhetsorganisation, säkerhetskultur, riskhantering och sjösäkerhet 500 tkr

Medfinansierar VINNOVA och SjöV.

Docent Göran Jense fortsätter sina studier

”Man upptäcker
inga nya världs-
delar om man inte
har mod att släppa
alla kuster ur sikte”

André Gide

avseende ISM-koden och dess implementering inom sjöfarten.

Studien genomförs i tre etapper, varav den första, 2006-2007, fokuserar på passagerarfart. Etapp två, 2007-2008, centreras kring lastfart, medan perioden 2008-2009 är avsedd att ge en sammanfattande utvärdering av ISM:s status och effekter med fokus i svensk sjöfart men också med internationella jämförelser. Även faktorer utöver ISM som kan påverka sjösäkerhetens status och utveckling skall härvid beaktas.

Under 2007 har bl.a. studien ”ISM-koden – Problemet är att hålla dokumentet levande” publicerats. Dessutom har en särskild studie avseende sk ”tvånavigatörsfartyg” genomförts. Denna delstudie avrapporteras i början av 2008.

MARSAF-S 111 tkr

Vid Lunds tekniska högskola har utvecklats en metodik för spridning av kunskap.

Utgående från resultatet från MARSAF-projektets första del skall en prototyp tas fram och metodiken utvärderas. Målgrupp för arbetet är elever vid sjöfartsgymnasier.

Prototypen skall vidareutvecklas och resultera i ett utbildningsmaterial som efter prov och försök skall kunna utnyttjas vid grundläggande utbildning i ämnet ”Sjösäkerhetskultur”. Projektledare är Åsa Ek.

Projektet slutrapporteras under 2008.

Attityder till sjösäkerhetsfrågor hos sjöbefälsstuderande 30 tkr

Medfinansierar VINNOVA och SjöV.

En av de allra viktigaste uppgifterna vid utbildning av sjöbefäl är att säkerställa att de blivande befälen har rätt attityder och inställning till de frågor som kan sammanfattas i begreppet sjösäkerhet.

I det tidigare forskningsprojektet SÄSAM genomförde Sjöfartshögskolan i Kalmar en delstudie som kartlade dessa attityder hos ett genomsnitt av dagens aktiva svenska sjöbefäl, vilken påvisade påtagliga brister och behov av förbättring. För att i så hög utsträckning som möjligt kunna påverka de

blivande befälens grundinställning till dessa frågor bör därför ett sunt säkerhetstänkande vara en del av och genomsyra utbildning och praktikperioder i alla dess delar. För att tydligt klarlägga på vilket sätt man bäst skall kunna uppnå ett sådant mål måste en longitudinalstudie genomföras där attityder gentemot sjösäkerhet samt inställning till sjösäkerhetsarbetet ombord mäts under hela studietiden och de eventuella svagheter i systemet som på så sätt kan identifieras, elimineras och rättas till. Projektet syftar till att genomföra en sådan mätning och kartläggning genom att följa en grupp studenter genom samtliga fyra år som de är inskrivna vid Sjöfartshögskolan före sin examen. Projektledare är Christer Bergquist vid Sjöfartshögskolan i Kalmar.

Projektet slutrapporteras under 2008.

Människa-teknik-organisation inom sjöfarten 150 tkr

Medfinansierar VINNOVA, SjöV och redier.

Projektet skall kartlägga bryggbefäls beteende vid användning av samt förståelse för svagheter och möjliga brister hos tekniska system på fartygsbryggor.

Projektledare är Christer Bergquist vid Sjöfartshögskolan i Kalmar. Projektet slutrapporteras under 2008.

Trötthet till sjöss 250 tkr

Medfinansierar VINNOVA och SjöV.

Projektet avser att undersöka nivån av trötthet ombord i ett urval av svenska fartyg, både med 2- och 3- vaktssystem. Undersökningen utgörs huvudsakligen av fysiologisk mätning som kompletteras med frågor och bedömningar. Mätningarna syftar både till att undersöka trötthetsnivåerna under tiden befälen är på vakt och till att undersöka sömnkvaliteten och att härvid skapa lösningar som utan att öka kostnaderna hjälper ombordpersonalen att få tillräcklig vila av god kvalitet. Projektledare är Margareta Lützhöft vid Chalmers.

Projektet har slutrapporterats med VTI rapport 586A, 2007 ”Fatigue at sea – A field study in Swedish shipping”.

Säkrare mot kollision 100 tkr

Medfinansiärer VINNOVA, SjöV, rederier och företag.

Inom trånga farleder ökar kollisionsrisken mellan fartyg. Särskilt för det mindre tonnaget är utrymmet för att skapa kollisionssäkra fartygssidor mycket begränsat. Det utrymmet måste utnyttjas maximalt genom ny teknik. Användning av nya material och mycket kraftfull beräkningsteknik tillsammans med kalibrering av materialbeteendet är idén bakom detta projekt.

Målet är att nå ökad kollisionssäkerhet i fartygssidan samtidigt som egenvikten bibehålles eller minskar. Projektledare är Anders Ulfvarson vid Chalmers.

Projektet slutrapporteras under 2008.

INSJÖ – Utveckling av skolversion

Medfinansiärer SjöV, Redareföreningen mfl.

Projektet syftar till att skapa en möjlighet för eleverna vid Sjöfartshögskolorna Kalmar och Chalmers att på ett verklighetstroget sätt simulera hela förloppet vid utnyttjande av INSJÖ avvikelserapporteringssystem.

Projektet är försenat och beräknas klart under 2008. Huvuddelen av bidragsbeloppet har utbetalats.

Projektledare är Olle Bråfelt.

INSJÖ – Introduktionsfilm

Medfinansiärer SAMS, SjöV och Redareföreningen.

En film som på ett lättfattligt sätt skall kunna introducera INSJÖ-systemet inom sjöfartsnäringen har tagits fram av sjöfartsjournalisten Torbjörn Wilén.

Filmen sprids under 2008 till alla svenska handelsfartyg, sjöfartsskolor m.fl. intressenter.

Handbok Buller och vibrationer ombord

Befintlig handbok från 1986 har omarbetats mot bakgrund av nya regler och nya fartygstyper.

Avsikten är att Handboken skall finnas tillgänglig på webben med svensk och engelsk text. Projektledare är Olle Bråfelt.

Arbetet beräknas klart under 2008.

Social IT ombord

Medfinansiärer Silja Line och Chalmers

Projektet skall ta fram rekommendationer och förslag för att via IT-baserad teknik förbättra såväl arbetsmiljö som trivsel ombord för sjöfolk.

Projektledare är Margareta Lützhöft och arbetet har slutredovisats under 2007.

Kultur 794 tkr (1226)

Sjömanshusmuseum, Uddevalla 605 tkr

Stiftelsen Sveriges Sjömanshusmuseum har till ändamål att återskapa ett sjömanshus samt levandegöra och sprida kunskap om sjömanshusen och sjöfolkets levnads- och arbetsvillkor. Museet visar hur mönstring skedde i landets enda bevarade mönstringkontor. Andra autentiska miljöer är en kaptenssalong och manskapsskans. I en särskild avdelning skildras Krigsseglarna och de svenska offer kriget skördade.

I museet finns också ett gediget arkiv för släktforskare och fartygshistoriskt intresserade.

Sveriges Sjömanshusmuseum utvecklas med stigande besöksantal till arkiv, utställningar och evenemang.

"Där alla tänker lika tänker ingen särskilt mycket"

Anonym

Två levande personer och deras avbilder hjälps åt att visa hur mönstringen gick till förr på välbesökta evenemanget "När vaxdockorna blir levande" på Sveriges Sjömanshusmuseum i november 2007. Från vänster Allan Berntsson, tidigare maskinchef och Hasse Fredriksson fd telegrafist. Foto: Marie Halvdanson

Museets verksamhet bedrivs i egen fastighet som utan vederlag förvärvats från Stiftelsen Sveriges Sjömanshus.

Stiftelsen har beslutat att långsiktigt stödja museets fortsatta verksamhet. För 2008 med 500 000 kr och från 2009 och under en rullande treårscykel med 500 000 kr per år.

Sjöfartens Kultursällskap 29 tkr

Sjöfartens Kultursällskap är en ideell förening, öppen för alla intresserade av sjöfart-

skultur i vid mening. Föreningens främsta syfte är att öka det sjöfartskulturella intresset inom och utom sjöfartsnäringen.

Stiftelsen stödjer Kultursällskapet genom att betala en årlig medlemsavgift och svara för hyra av monter vid den årliga bokmässan i Göteborg, se nedan.

Bok och Biblioteksmässan 2007 125 tkr

Sjöfartsmontern, som under devisen "Sjöfartskultur" arrangeras av Sjöfartens Kultursällskap, har traditionsenligt sponsrats av Stiftelsen.

I montern fanns böcker om sjöfart att köpa eller beställa. Flera kända sjöfartsförfattare presenterade själva sina verk.

Montern blev mycket uppmärksammas och besöktes bl.a. av kulturminister Lena Adelsohn-Liljeroth och EU-kommissionär Margot Wallström.

En av höjdpunkterna under mässan var utdelningen av Stiftelsens Litteraturpris 2007 som tilldelades författaren Anders Wällhed. Priset om 20 000 kr delades ut av Stiftelsens ordförande, Christer Themnér, som bl.a. framhöll kvaliteterna i Anders Wällheds senaste verk "Den Tidlöse Sjöredaren – Historisk loggbok över Sjöredningssällskapet under 100 år" som motiv till priset.

Ordförande Christer Themnér delar ut litteraturpriset till Anders Wällhed Foto: Torbjörn Dalnäs

Stöd till författare m.fl.

Som exempel kan nämnas:

Författaren Kjell Håkansson 40 tkr

För färdigställande av bokprojektet "Med döden i kölvattnet".

BELÖNING 2007 1271 tkr (915)

(Beloppets ökning utgörs till sin huvuddel av ändrad redovisningsprincip av förskottade annonskostnader)

Stora ansträngningar har gjorts för att göra Stiftelsens belöningsverksamhet känd inom sjöfartsnäringen och framförallt bland sjöfolket. Således har annonseringen i fackpressen ökat kraftigt och en särskild mediasatsning i samband med belöningshögtiden i Malmö har genomförts.

Den åttonde maj var det dags för den årliga utdelningen av Stiftelsens belöningar. Drygt en halv miljon (571 000) kronor delades ut i Malmö Börshus av landshövding Göran Tunhammar. Ystads Dragoner stod för fanfarerna.

Landshövding Göran Tunhammar inledningstalade över ämnet "Vårt behov av handel och sjöfart" varvid han bland annat

Besök av kulturminister Lena Adelsohn-Liljeroth i Sjöfartsmontern på Bok- och Biblioteksmässan 2007. Här tillsammans med Christer Nordling och Karl-Erik Finnman Foto: Torbjörn Dalnäs

efterlyste en ökad satsning på forskning och utveckling och berömde stiftelsens arbete i dessa avseenden.

Som inledning till utdelningsceremonien förflyttades publiken med hjälp av stiftelsens ordförande, Christer Themnérs bildvisning, till Manila på Filippinerna. Matrosen Jesus C. Sumook fick den 16 april 2007 där under högtidliga former mottaga 25 000 kr för sitt rådiga ingripande under dödsolyckan ombord på M/S Saga Spray.

Matrosen Jesus C. Sumook, med fru och barn, tar emot sin belöning för sitt rådiga ingripande under dödsolyckan ombord på M/S Saga Spray. Cermonin hölls i Manila 2007.

bord M/S Saga Spray. Belöningen lämnades över av den filippinske arbetsmarknadsministern och den svenska ambassadören.

Alla övriga belöningar med motiveringar framgår av foldern "Belöning 2007". Foldern, som kan hämtas från stiftelsens hemsida www.marifond.se – är tillsammans med Stiftelsens Årsberättelse 2006 utsänd till samtliga svenska handelsfartyg.

Övriga bidrag 161 tkr (9)

*Av beloppet utgör 100 tkr
Stiftelsens bidrag till flyttning av
Sjömansmonumentet i Helsingborg
och 30 tkr i bidrag till
Antwerpenseglarna.*

Övrig verksamhet

Krigsseglarna 42 tkr (25)

Sjömanskyrkan i Sverige arrangerar i nära samarbete med Sjömanshusstiftelsen på olika platser i Sverige en årlig minneshögtid för svenska krigsseglare. Högtiden äger rum under september/november.

Under 2007 har minneshögtider ägt rum i

Uddevalla, Göteborg, Helsingborg, Karlstad Malmö, Halmstad och Stockholm.

Efterforskningen av krigsseglare har fortsatt under året. Fortfarande påträffas kamrater som seglat ute under kriget vilket medfört att antalet kontakter nu är ca 1500 i livet varande personer. "Krigsseglarboken" tilldelas varje nyanmäld person. Terje Fredhs efterforskningar och Torbjörn Dalnäs registreringar har fortsatt oförtrutet.

Skolkontakter

De bägge sjöfartshögskolorna arrangerar årligen s.k. branschdagar för att ge studenter och blivande arbetsgivare möjligheter att presentera sig för varandra. Stiftelsens ordförande och kanslichefen har deltagit för att sprida kännedom om Stiftelsens verksamhet.

Landets gymnasieskolor med sjömansutbildning på programmet, anordnar årligen "Riksstudiedagar".

Stiftelsen har varit representerad och har härvid erhållit information om utbildningen och kunnat lämna information om Stiftelsen.

Belöningsdagen 2007, Malmö Börshus Foto: Göran Pedersén

Bidragsverksamheten under 1972/73-2007 (tkr)

Period	Gratial	Akut hjälp	Stipendier	Utbildningsstöd	Forskning och utveckling	Kultur	Beöningar	Övriga bidrag	Totalt
1972/73-76/77	2753	48	213	225			67	136	3442
	80%	1,4%	6,2%	6,5%			2%	3,9%	100%
1977/78-81/82	3736	23	1155	794	38		608	237	6591
	56,7%	0,4%	17,5%	12%	0,6%		9,2%	3,6%	100%
1982/83-86/87	3872	53	2722	840	818	87	1625	223	10240
	37,8%	0,5%	26,6%	8,2%	8,0%	0,9%	15,9%	2,1%	100%
1987/88-91/92	7561	148	5414	1193	5605	1039	1929	412	23301
	32,4%	0,6%	23,3%	5,1%	24,0%	4,5%	8,3%	1,8%	100%
1992/93-1996	12945	426	8823	3386	6752	1190	2186	647	36355
	35,6%	1,1%	24,3%	9,3%	18,6%	3,3%	6%	1,8%	100%
1997-2001	18272	606	19057	3896	7364	4467	3202	1003	57867
	31,6%	1%	32,9%	6,7%	12,7%	7,7%	5,5%	1,7%	100%
2002-2006	19439	693	15661	5748	12109	4549	3639	276	62044
	31,33%	1,11%	25,24%	9,26%	19,51%	7,33%	5,86%	0,44%	100,0%
2007	3514	95	2379	831	2729	794	1271	161	11774
	29,84%	0,80%	20,20%	7,05%	23,17%	6,74%	10,80%	1,40%	100%
Totalt	72092	2022	55424	16913	35415	12126	14527	3095	211614

Gratial

Antalet gratialister utvisar en successiv minskning. Antalet gratialister utgjorde 1975/76 1 565 personer. 1996 uppgick antalet till 396 för att 2007 utgöra 287 gratialister. Gratialbeloppet uppgår från år 2000 till 12 tkr. Det genomsnittliga årliga gratialbeloppet utgjorde 1975/76 476 kr. Årsbeloppet 2007 utvisar sålunda en ökning jämfört med beloppet 1975/76 med 11 500 kr eller c:a 2 400%. Penningvärdets förändring enligt KPI-index utgör under samma tid c:a 326%

Stipendier och utbildningsstöd

Ändrade benämningar men innehållet detsamma som tidigare år (förra året Studiestipendier resp Utbildningsanstalter).

Forskning och utveckling

Föregående års rubriker och innehåll Sjösäkerhet och arbetsmiljö resp Övrig forskning har sammanförts under denna rubrik.

Kultur

Årets kostnader för deltagandet vid Bok- och Biblioteksmässan 125 tkr och Sjöfartens Kultursällskap 29 tkr har redovisats under denna rubrik. Tidigare år har dessa aktiviteter redovisats som symposiekostnader i resultaträkningen.

Maskinrumsergonomi och säkerhet

Monica Lundh
Sjöingenjör och
Doktorand

monica.lundh@chalmers.se

Maskinutrymmena ombord på svenska handelsfartyg har länge varit ett område som det har forskats lite kring. Stiftelsen Sveriges Sjömanshus har genom sin finansiering av projektet Maskinrums ergonomi och säkerhet gjort det möjligt för Chalmers att verka i projekt som bl.a. har som målsättning att undersöka och kartlägga det dagliga arbetet, arbetsmiljön, ergonomi, larm, gränssnitts-utformningar, design och layout i maskin- och maskinkontrollrum. Flera metoder har använts och frågeställningarna har studerats ur ett brett perspektiv och från flera vinklar.

En av de centrala delarna i detta arbete har varit fältstudier där totalt sju fartyg ingår. Dessa fältstudier ingår i projektet Engine Control Room – Human Factors finansierat av Stiftelsen Sveriges Sjömanshus, Vinnova och Sjöfartsverket. Chalmers deltar tillsammans med SSPA, MSI Design, Högskolan i Kalmar samt WMU. I dagsläget är fem fältstudier genomförda och varje fartygsbesök har omfattat i genomsnitt cirka 10 dagar och tre personer är ombord vid varje tillfälle från vardera SSPA, Chalmers och MSI Design. Förutom design och ergonomi har även gruppdynamik, ledarskap, organisation, trivsel ombord samt stress, sömn och andra hälsoaspekter kartlagts. Detta har skett via djupintervjuer med maskinbefäl i olika befattningar och via en enkätstudie om hur maskinbefälen upplever

arbetsrelaterad stress. Arbetet med att samla in rådata pågår för närvarande och det är därför för tidigt att redovisa resultat. Det har emellertid under arbetets gång framkommit en hel del trender som är intressanta att diskutera.

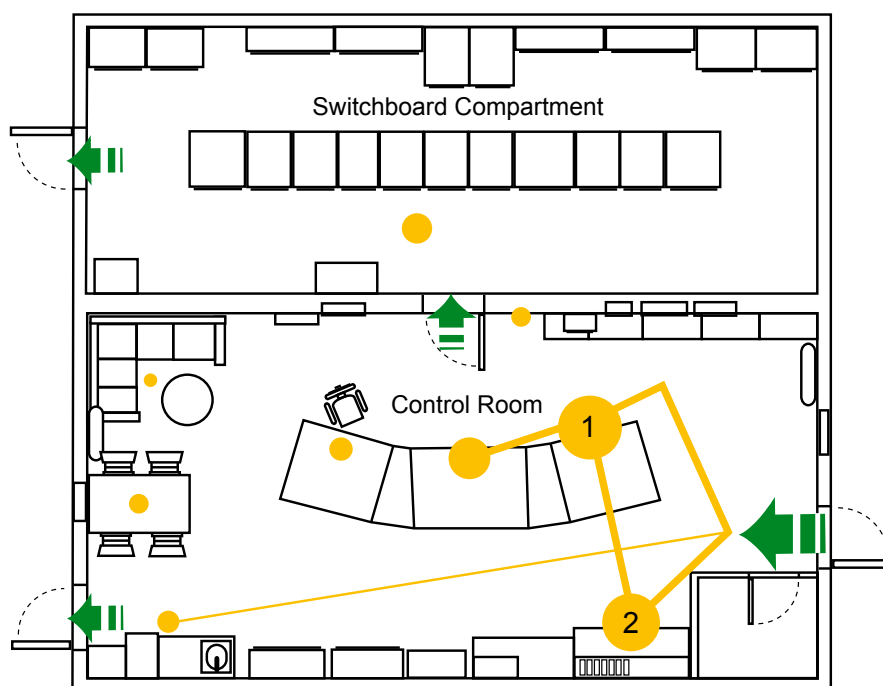
Förändrade arbetsmetoder i traditionella arbetsplatser

I och med en allt ökande datorisering av övervakning och drift av maskineriet har maskinbefälens arbetsuppgifter förändrats. Äldre maskinrum är i större utsträckning utrustade med traditionella analoga instrument och brytare för olika ändamål. Hantering av utrustning, som till exempel att starta och stoppa pumpar, innebär få handgrepp men i många fall behövde maskinbefälen förflytta sig upprepade gånger i kontrollrummet för att nå rätt instrumentering. Fördelen här är att processen är transparent och alla moment som genomförs är tydliga för maskinbefälen.

Preliminära resultat antyder förändring

Ombord på nyare fartyg har designen gått mot en mera skärmbaserad design. Även äldre fartyg har moderniserats genom att ett datorbaserat övervakningssystem har installerats och integrerats med den äldre utrustningen. Behovet av en fysisk förflyttning i

Figur 1 Layout av modernt kontrollrum på ett större fartyg (1,5 år gammalt)

kontrollrummet har i och med den datoriseringen minskat. Under fältstudierna har länk- och uppgiftsanalys genomförts. Det preliminära resultatet av dessa pekar mot att det har bildats tydliga "arbetsnoder" i kontrollrummet, dvs. platser varifrån en viss typ av arbetsuppgifter koncentrerat utförs.

Bild 1 visar ett exempel på ett kontrollrum där två tydliga "arbetsnoder" framträder som ett resultat av länk- och uppgiftsanalysen. Nod 1 är placerad framför datorskärmar, som bl.a. innehåller systemritningar, larmlista, trendkurvor och kvittering av larmsignalen, och nod 2, som innebär arbete med underhållssystem, e-post, Internet, administrativa sysslor mm. framför en traditionell PC.

Ergonomi och kommunikation eftersatta

Utformningen av detta kontrollrum medger inte att de grundläggande ergonomiska kraven, så som utrustning inom synhåll och räckhåll, är uppfyllda. Arbetsplatserna är inte integrerade utan maskinbefälen måste förflytta sig mellan de två platserna för att kunna sköta sina sysslor. Den person som sitter vid nod 2 sitter dessutom i normalfallet med ryggen vänd mot nod 1. För att upprätthålla hålla kontakten mellan de

två personer som kan tänkas arbeta vid de platser i kontrollrummet där flest arbetsuppgifter genomförs kräver det alltså att minst en av personerna förflyttar sig. Möjlighet till att upprätthålla en effektiv kommunikation inom kontrollrummet såväl som inom fartyget och externt försvåras alltså av placeringen av utrustningen.

Komplexiteten ökar – transparensen minskar

Den datorbaserade övervakningen har också gjort det möjligt för maskinbefälen att välja olika förprogrammerade "modes". Det kan till exempel handla om olika "modes" för hamnuppehåll, till sjöss eller för ankomst/avgång. Genom att välja en "mode" aktiveras ett antal automatiserade subrutiner som exekverar det givna kommandot. Många maskinbefäl har beskrivit detta som en osäkerhetsfaktor då dessa subrutiner exekveras oftast utan att maskinbefälet får någon tydlig feedback eller indikering på vad som händer och när. Det som oftast finns att tillgå är avsaknaden av larm och/eller en digital visning på en processbild.

De indikationer som hittills har kommit fram under arbetets gång och i dialog med maskinbefäl, har visat på ett behov av att

utveckla de datorbaserade gränssnitten. Det som oftast efterfrågas är bl.a. enkel navigering, tydlig återkoppling på valda ”modes”, symboler och att placering av symboler skall ”spegla verkligheten”, ett integrerat beslutsstöd i larmpaneler, enklare larmhantering samt översiktsbilder där driftvärden presenteras av mimik som ser ut som analoga givare.

Funktionsanalys nödvändigt

I samtliga av de undersökta kontrollrummen har det framkommit likartade trender

som de som har beskrivits här. Detta pekar på ett behov av en ökad kunskap om vilka uppgifter som genomförs samt hur de genomförs. Denna kunskap behöver, i nära samarbete med aktiva maskinbefäl, tas fram för att de framtida regelverk, som skall styra design och utformning av maskinutrymmena och dess utrustning, skall kunna möta de nya och annorlunda krav som förändringen av arbetsuppgifter och hur de utförs inneburit.

SAFECOLL

– ett forskningsprojekt, som visar hur man kan göra fartyg säkrare mot kollision

Anders Ulfvarson,
Projektledare

au@na.chalmers.se

Till följd av ekonomisk tillväxt blir fartygs-
trafiken mer omfattande och inom trånga
farleder ökar kollisionsrisken mellan fartyg.
Särskilt för det mindre tonnage är utrym-
met för att skapa kollisionssäkra sidor myck-
et begränsat. Sidobordläggningen måste
utnyttjas maximalt genom ny teknik. En
radikal idé, användning av nya material och
mycket kraftfull beräkningsteknik tillsam-
mans med kalibrering av materialbeteendet
är nyckeln till framgång i detta projekt, som
genomförts vid Chalmers institution för
Sjöfart och Marin teknik tillsammans med
SP i Borås. Projektet har fått ekonomiskt
bidrag från VINNOVA, Sjöfartverket,
Stiftelsen Sveriges Sjömanshus och LIGHT-
HOUSE. Flera partners från näringen har
bidragit med tekniskt kunnande och arbets-
tid i en utvecklingsprocess, som innehåller
framtagning av ett nytt radikalt koncept
och verifiering på ett valt fall. Projektet har
pågått i drygt två år när det nu avslutas.

Inom kortsjöfarten kommer ro-ro att
kunna ta över mycket last från landsvägstra-
fiken, åtminstone för destinationer som lig-
ger rimligt nära redan byggda hamnar. Från

hamnarna kan man nå stora befolkningsom-
råden inom 40 mils radie. Med ökad ro-ro-
trafik kommer riskerna för sammanstötning
att öka. Mindre ro-ro-fartygs och ro-pax har
relativt smal dubbelbordläggning, kanske så
litet djup som 900 mm. Det ger begränsat
skydd mot inträngning i händelse av kol-
lision. Sammanstötningar leder ofta till stora
hål i den dubbla bordläggningen och ett av
fartygen tar in vattnen, kantrar och sjunker.
De mindre ro-ro-fartygens kollisionssäkerhet
är därför av särskilt intresse

Inom forskningsprojektet SAFECOLL
har vi haft ett lag med personer från nä-
ringen, såväl skeppsbyggare som sjöbefäl, för
att utveckla möjligheterna till förbättringar.
Genom att identifiera användarkraven och
sedan i arbetsmöten diskutera nya koncept
och interaktivt validera dem med numerisk
simulering har en radikal idé förbättrats till
en realistisk lösning. Partners i projektet
har varit Chalmers, SP i Borås, STENA,
Wallenius Lines, Gotlandsbolaget, FKAB,
SSAB, Lloyd's Register, Sjöfartsverket och
Stiftelsen Sveriges Sjömanshus.

Målet har varit att nå avsevärt ökad kolli-

sionssäkerhet i sidan samtidigt som egenvikten inte får öka nämnvärt.

Projektet har bedrivits i flera steg

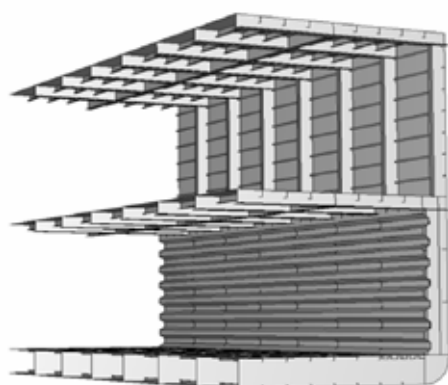
- beskrivning av "state of the art"
- systematisk framtagning av nya koncept
- provning av material och strukturer i laboratorium
- kalibrering av numerisk simulering mot laboratorieresultat
- utveckling radikal lösning
- validering med hjälp av numerisk simulering

Inom skeppsteknik har kollisionssstudier tidigare genomförts vid flera universitet och högskolor. Det vanligaste är att man gör icke-linjär numerisk analys med finita elementmetoden på samma sätt som man gjort inom bilindustrin med krockprov och krocksimuleringar. Vid Royal Schelde Schiffswerft i Holland har man under de senaste tio åren genomfört fullskaleprov för att utveckla tekniken. Inga riktigt radikala lösningar har hittills kommit fram. Inom

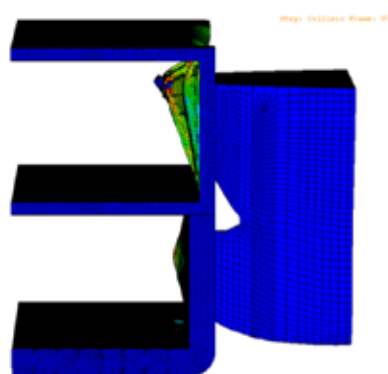
SAFECOLL har vi haft en radikal idé. Vi har begränsat oss till kollisionsprov i laboratorium med svetsade, komplexa, relativt stora modeller i svetsat stål samt numerisk simulering.

När ett fartyg kör in i ett annat fartygs sida, kommer det mesta av rörelseenergin hos det påkörande fartyget tas upp som deformationer i konstruktioner i de båda fartygen och en liten del som vågrörelser i vattnet och kvarvarande gemensamma mycket långsammare rörelse hos de båda fartygen. Det mesta av deformationerna får man i det påkörda fartyget. Det påkörande fartygets bulb och flare tränger ofta långt in i det påkörda fartyget. Fartygets utsida består av en förstyvad plåt som ganska snart brister. I fartyg med dubbel sida utgör långskeppskottet en andra barriär, som dock snart penetreras och då kommer stora vattenmängder in i lastrummen.

Den grundläggande idén bakom detta projektet har varit att utföra innerbordläggningen så att den kan deformeras plastiskt utan att brista medan bogen tränger djupare in i fartyget. I ett tidigt skede gjordes observationen att en korrugerad innerbord-

Figur 1. Del av referensfartyget med det korrugerade långskeppsskottet. Original design har ett plant tvärskeppsförstyvat skott med webbar på cc 2400 mm.

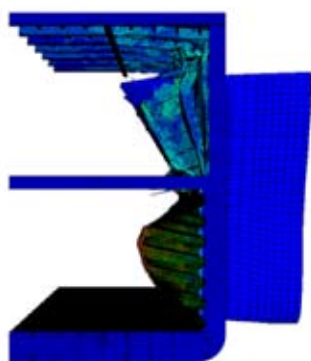
Figur 2. Inträngning till läckage i original design av referensfartyget. Numerisk simulering.

läggning medger sådan inträngning. Det kvarstående problemet har varit att utforma infästningen till webbar och vägare på sådant sätt att man uppfyller normal hållfasthet samtidigt som innerbordläggningen för flera kollisionsscenarioer uppträder på önskat sätt. Med den korrugerade innerbordläggningen har förbättringar i inträngningsdjup före läckage ökat med mellan 200 och 300 procent jämfört med oförändrad konstruktion. Det innebär att man får ett säkert inträngningsdjup i vårt demonstrationsfall som motsvarar att ha ett långskeppsskott vid $B/5$ i stället för vid 900 mm från havet.

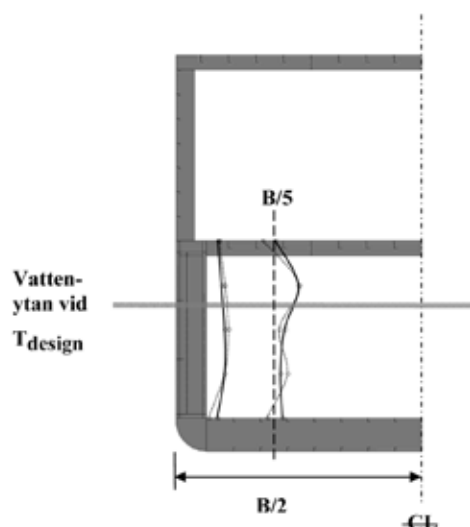
Denna typ av sidobordläggning kan inte införas omedelbart. Det behövs ytterligare utvecklingsarbete och någon pådrivande faktor. Vi hoppas att det inte behövs olyckor för detta. I stället vill vi se ett förutseende vidare utvecklingsarbete bland universitet

och vid forskningsinstitut. Det bästa vore om någon redare på prov inför lösningen i särskilt känsliga utrymmen ombord, exempelvis för att skydda maskinrummet och att försäkringsbolagen ger självrisknedsättning för detta.

Rederier, som använder tekniken kan framstå som mer säkerhetsinriktade. För vanligt folk blir det säkrare att åka med fartyg som har mindre risk att sjunka vid kollision. Med säkrare fartyg minskar även riskerna för miljön och sjöfarten kan förbättra sin marknadsandel av utrikestrafiken med gods och passagerare med god miljöprofil. Samhället drar nytta av att vår närsjöfart blir effektivare och att den tekniska utvecklingen drivs från Sverige. Våra ingenjörer kan få mer uppdrag både inom och utom landet.

Figur 3. Inträngning till läckage i ny design av referensfartyget. Numerisk simulering.

Figur 4. Inträngningsdjup vid kollision från sidan för original design respektive ny design. Den nya lösningen medger inträngning till $B/5$ i referensfartyget före läckage.

Resultaträkningar (tkr)

Intäkter

	Not	2007	2006
Aktiekonsortiet	1	10212	8494
Räntekonsortiet	2	3518	4265
Övriga räntor	3	201	92
Summa direktavkastning		13931	12851

Verksamhetskostnader

Fondbyrån, arvode		-442	-510
Administrationskostnader	4	-1959	-1892
Förvaltningskostnader	5	-599	-489
Marknadsföringskostnader		-62	-272
Summa verksamhetskostnader		-3062	-3163

Symposier

6	-83	-226
---	------------	-------------

Resultat före avskrivn. och extraordin.poster

10786	9462
--------------	-------------

Reavinster	9345	5001
Avskrivning invent. 100%	-10	
Återvunnen nedskriven fordran		49
Årets överskott	20121	14512

Starten på Tall Ships' Races 2007 Foto: KBV

Balansräkningar (tkr)

Tillgångar	Not	2007-12-31	2006-12-31
Anläggningstillgångar			
Placeringstillgångar	7	188616	181757
Övriga aktier o andelar, bokf.värde	8	0	0
Inventarier, bokf. värde	9	0	0
Summa anläggningstillgångar		188616	181 757
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	10	201	193
Summa kortfristiga fordringar		201	193
Kassa och bank		7500	6487
Summa omsättningstillgångar		7701	6680
Summa tillgångar		196317	188437
Skulder och eget kapital			
Eget kapital			
Bundet eget kapital	11	175324	173921
Fritt	12	20312	13386
Summa eget kapital		195636	187307
Kortfristiga skulder			
Upplupna kostnader	13	300	291
Skattekonto	14	63	71
Redovisningsmedel		0	0
Beslutade ej utbet.anslag	15	193	635
Kammarkollegiets fondbyrå		125	133
Summa kortfristiga skulder		681	1130
Summa skulder och eget kapital		196317	188437
Beräknat övervärde i placeringstillgångar	7	203992	238727
Ansvarsförbindelser	16	2620	5163

Sammandragna balansräkningar (tkr)

Tillgångar	07-12-31	06-12-31	05-12-31	04-12-31	03-12-31
Anläggningstillgångar					
Placeringstillgångar	188616	181757	178443	168713	160995
Övriga aktier o. andelar netto bokf.v.	0	0	0	0	0
Inventarier netto bokf.v.	0	0	0	0	0
Långfristiga fordringar	0	0	256	256	1256
Omsättningstillgångar					
Övriga fordringar	0	0	7	7	7
Upplupna intäkter o. förutbetalda kostnader	201	193	200	413	439
Kassa o. bank	7500	6487	6122	8424	11921
Summa tillgångar	196317	188437	185028	177813	174618
Skulder o. eget kapital					
Eget kapital					
Bundet kapital	175324	173921	172636	171476	170576
Fritt	20312	13386	11704	5696	2403
Summa eget kapital	195636	187 307	184340	177172	172979
Kortfristiga skulder					
Upplupna kostnader	300	291	283	159	151
Skattekonto	63	71	89	49	59
Redovisningsmedel	0	0	75	75	75
Beslutade ej utbet. anslag	193	635	120	256	1259
Kammarkollegiets fondbyrå	125	133	121	102	95
Summa eget kapital och skulder	196317	188437	185028	177813	174618
Beräknat övervärde i placeringstillgångar	203992	238727	204973	150079	133638
Ansvarsförbindelser	2620	5163	4170	4336	4801

Noter

Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt Bokföringslagen och Årsredovisningslagen.

Placeringstillgångar

Kammarkollegiet sköter den ekonomiska förvaltningen för ett antal stiftelser och andra fonder. För förvaltningen har kollegiet bildat ett aktiekonsortium och ett räntekonsortium. Tillgångarna i respektive konsortium ägs gemensamt av de stiftelser/fonder som har placerat kapital i konsortiet genom

Anskaffningsvärdet för andelar i aktiekonsortiet är marknadsvärdet vid anskaffningstidpunkten och inlösenvärdet är marknadsvärdet vid inlösenstillfället.

Anskaffnings- och inlösenvärdet för andelar i räntekonsortiet är marknadsvärdet vid anskaffnings- respektive inlösen-tidpunkten, dock högst ett s.k. nominellt värde som fastställs för ett år i taget och som motsvarar marknadsvärdet omedelbart efter det att utdelning lämnats. Om marknadsvärdet vid anskaffnings- respektive inlösen-tidpunkten överstiger det nominella värdet, betraktas skillnaden som upplupen ränta.

Enligt av tillsyningsmyndigheten utfärdade föreskrifter får högst 70 % av stiftelsens eget kapital till bokfört värde placeras i aktier eller aktierelaterade fonder varav 25 % får vara utländska aktier eller i Sverige förvaltade fonder med inriktning på utländska aktier. Återstoden av det egna kapitalet skall placeras i räntebärande fonder eller konsortier.

Anslag till institutioner m.fl.

För anslag med längre löptider än pågående kalenderår och bestämda utbetalningsterminer upprättas skriftliga avtal med bidragsmottagaren. Belopp avseende de per balansdagen oreglerade framtida utbetalningarna noteras inom linjen såsom ansvarsförbindelser. Övriga anslag skuldföres vid beslutstillfället och belastas det fria fondkapitalet.

Eget kapital

Det egna kapitalet har uppdelats i bundet respektive fritt fondkapital.

Det bundna fondkapitalet utgörs av de medel Stiftelsen mottagit för förvaltning vid och efter dess bildande. Kapitalet har även tillförts stadgeenliga årliga avsättningar av direktavkastningen jämte vissa under tidigare år uppnådda betydande reavinster.

Den föreskrivna målsättningen för Stiftelsens förvaltning är att de mottagna medlen skall bevaras och behålla sin köpkraft i aktuellt penningvärde men att kapital därutöver är disponibelt för verksamheten.

Sjömansmonumentet, Helsingborg 2007. Foto: Karl-Erik Finnman

köp av andelar. Andelarna är lika stora och medför lika rätt till den egendom som ingår i konsortiet. Konsortierna är även i övrigt uppbyggda efter förebild av värdepappersfonder, men de omfattas inte av lagen (2004:46) om investeringsfonder.

I Stiftelsens bokföring behandlas andelar i konsortierna på samma sätt som andelar i värdepappersfonder. Det innebär att andelar i konsortierna tas upp som tillgångar i balansräkningen värderade till anskaffningsvärdet med beaktande av nedskrivningsbehov.

Utdelning från konsortierna tas upp som intäkt. Vid utdelning från konsortierna tillämpas principen att utdelningar motsvarar respektive konsortiums direktavkastning. Varken realiserade eller orealiserade värdeökningar delas ut.

Not 1

Utdelning från aktiekonsortiet (tkr)

	Utdelning/andel		Utdelning (tkr)	
	2007	2006	2007	2006
Avstämningsdag 30 november	167,06	137,90	10212	8494

Not 2

Utdelning från räntekonsortiet (tkr)

	Utdelning/andel		Utdelning (tkr)	
	2007	2006	2007	2006
Avstämningsdag 30 november	4,71	5,71	3518	4 265

Not 3

Övriga räntor (tkr)

	2007	2006
Likvidkonto (förvalt av Kammarkollegiet)	195	90
Övriga	6	2
	201	92

Not 4

Administrationskostnader (tkr)

	2007	2006
Löner	793	775
Arbetsgivaravgifter	227	241
Pensioner och pensionspremier	46	61
Särsk. löneskatt på pensioner o pens.prem.	10	14
Företagsstöd	-17	-35
Övriga personalkostnader	41	48
Andel i lokalkostnader	425	417
Kontorsmaterial och trycksaker	124	100
Småinventarier samt underhåll	22	16
Servicekontrakt	76	82
Konsulttjänster	88	72
Revision	54	37
Tele och porto	56	56
Försäkringar	19	14
Diverse kostnader	4	16
Avgår kostnader belastade bidragsverksamheten	-9	-22
	1959	1892

Not 5

Förvaltningskostnader (tkr)

	2007	2006
Ordförande och vice ordförande .fast arvode	27	27
Arbetsgivaravgifter på arvoden	9	9
Direktion förrättningskostnader. inkl. sociala avgifter	240	138
Andel i lokalkostnader	136	134
Konferensresa	184	158
Uppvaktningar och övrig representation	3	23
	599	489

Not 6

Symposier (tkr)

	2007	2006
Krigsseglardagen	42	25
Bok- och Biblioteksmässan		139
Sjöfartsforum	25	25
Sjöfartens Kultursällskap		37
Av sjöfartsorganisationer anordnade symposier	16	
	83	226

Årets kostnader för Bok- och Biblioteksmässan samt Sjöfartens Kultursällskap har redovisats under bidragsverksamheten.

Not. 7

Placeringstillgångar (Förvaltade av Kammarkollegiets fondförvaltning)

	Antal andelar		Kurs/andel (kr)		*%	Bokfört värde (tkr)		Marknadsvärde (tkr)	
	07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31		07-12-31	06-12-31	07-12-31	06-12-31
Aktiekonsortiet	62327	62606	4826,89	5239,59	-4,69	96247	89388	300845	328030
Räntekonsortiet	747013	747013	122,84	123,76	3,06	92369	92368	91763	92453
Totalt värde						188616	181756	392608	420483

*Inklusive utdelning, kr/andel: aktiekonsortiet 167,06 resp räntekonsortiet 4,71

Övervärde 203 992 (f.å. 238 727)

Indexförändringar

	Index 07-12-31	Index 06-12-31	Förändr %
KK:s jfr-ind (80% SIXRX+20% MSCI World NET)	4978,89	5049	-1,41
SIXRX	469,73	482,25	-2,6
MSCI World Index NET (SEK)	23448,96	22769,58	2,98
Sthlms fondbörs (obligationsindex 1-3 år)	396,46	384,06	3,22

Konsortiefakta 07-12-31 (källa KK:s fondförvaltning)

Aktiekonsortiet

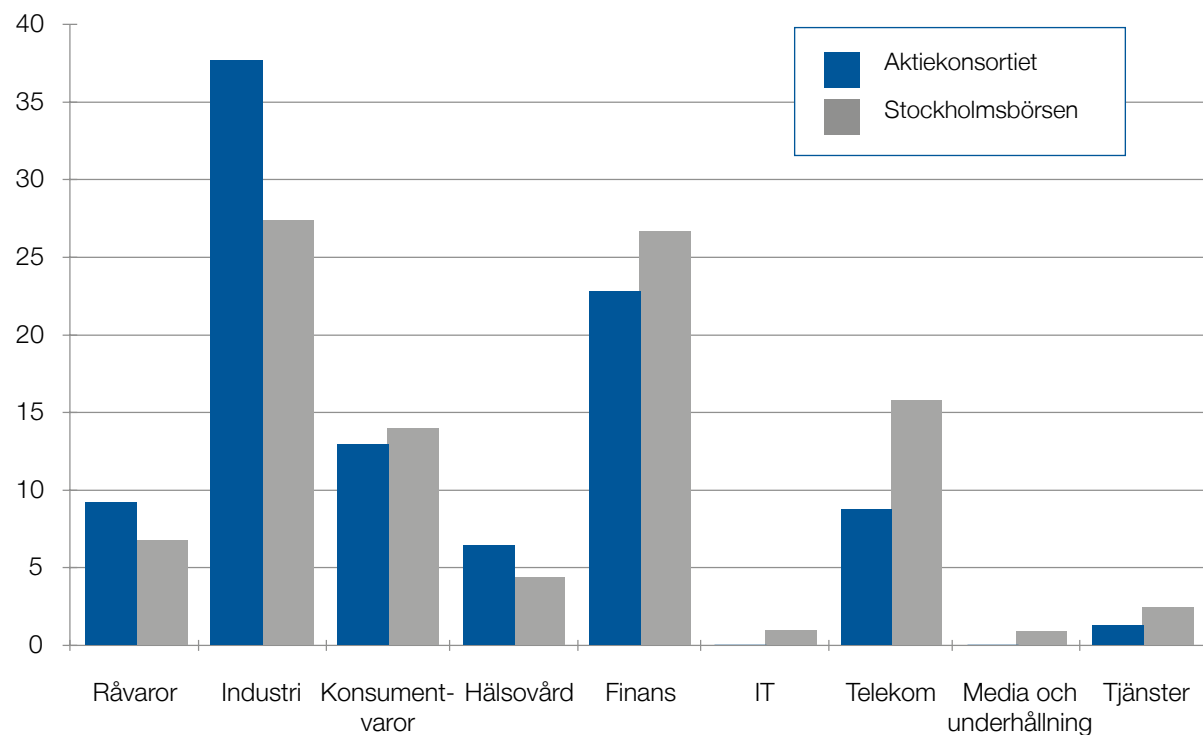
	07-12-31	06-12-31
Förmögenhet (mkr)	6 355	7 349
Varav utländska aktiefonder (mkr)	1 168	1 114
Antal utelöpande andelar (miljoner)	1,3	1,4

Årets avkastning

	Kurs/andel (kr) 07-12-31	Kurs/andel (kr) 06-12-31	Förändr%	Index förändr%	Avvikelse%
Svenska aktier	839,01	897,90	-6,56	-2,60	-3,96
Utländska aktiefonder	256,47	246,08	4,22	2,98	1,24

Branschfördelning Svenska Aktier I Aktiekonsortiet 2007-12-31

Procent

Räntekonsortiet

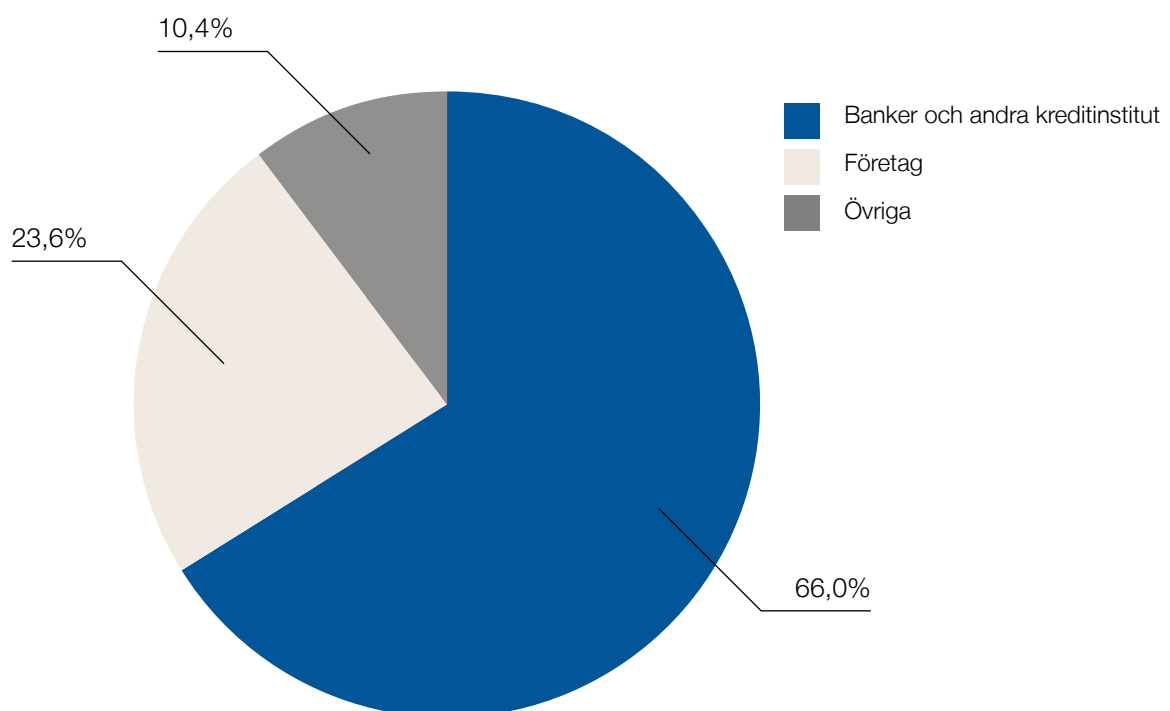
Förmögenhet (mkr)

Antal utelöpande andelar (miljoner)

	07-12-31	06-12-31
Förmögenhet (mkr)	6 471	5 384
Antal utelöpande andelar (miljoner)	52,5	43,5

Fördelning per Emittentkategori år 2007

Duration 2,3 år inkl kassa

Not 8

Övriga aktier och andelar (tkr)

	2007-12-31	2006-12-31
Rederi AB Gunilla 100 aktier à nom. 200,-	30	30
Rederi AB Gunilla Nedskrivet belopp	-30	-30
Netto bokfört värde	0	0

Not 9

Inventarier (tkr)

	2007-12-31	2006-12-31
Ingående bokförda värden		
Invärderade värden	1657	1657
Anskaffningsvärden	372	372
Årets nyanskaffning	10	0
Utgående bokfört värde	2039	2029

	2007-12-31	2006-12-31
Bokförd avskrivning		
Ingående ackumulerad avskrivning	-2029	-2029
Årets avskrivning	-10	
Summa bokförd avskrivning	-2039	-2029
Netto bokfört värde	0	0

Värderingen av de invärderade inventarierna har skett den 6 mars 1990 av Lars Edlestam, av Stockholms Handelskammare förordnad besiktningsman för konst- och antikviteter.

Bårtäcke från 1793 som varit i Stockholms sjömanshus ägo fram till nedläggningen 1969. Det består av sammet med silvertråd. Bårtäcket hänger numera i Sjömanshusstiftelsens kansli i Stockholm.

Inventariebeståndets sammansättning 07-12-31 (tkr)

Möbler (varav med antikvärde 409)	570
Mattor	143
Gardinuppsättning	51
Böcker 15 hyllmeter (Matematik, Geografi, Nautica, Reseskildringar fr 1700-tal)	120
Böcker 54 hyllmeter (Använda i undervisning på Stockholms Sjöbefälsskola)	200
Bokverk Chapmans (Architectura Navalis Mercatoria)	125
Atlas H J Hansen Apris (1797)	30
Navigationsinstrument	92
Tavlor	292
Kontorsmöbler o. Utrustning	382
Övrigt	34
Summa bokfört bruttovärde	2 039

Inventarierna är egendomsförsäkrade för 2 688 tkr

Not 10

Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader (tkr)

	2007-12-31	2006-12-31
Hyra	126	121
Annonskostnader avseende pris och stipendieutdelning	0	41
Diverse kostnader enligt kontrakt	71	31
Upplupen ränta	4	0
	201	193

Not 11

Bokfört bundet fondkapital (tkr)

	2007-12-31	2006-12-31
Sammansättning		
Vid Stiftelsens bildande överlämnade medel		
Från Sjöfartsverket	3863	3863
Från Sjömanshus balanserade egna medel	12890	12890
Från Sjömanshus övertagna donationsmedel	4041	4041
Efter bildandet tillkommande medel förvaltade av		
Sjöfartsverket	536	536
Sjöbefälsskolan i Stockholm	3374	3374
Handelsflottans Kultur- och fritidsråd	60	60
Lotsverkets Enskilda Pensionskassa	144	144
Västra Handelskammaren, Göteborg	126	126
Hilda Palmqvist, Härnösand 81/82	33	33
Donation 2007	10	0
Stadgeenliga avsättningar, ingående balanserat värde	34816	33531
årets avsättning	1393	1285
Reavinster ingående balanserat värde	114038	114038
Summa utgående bokfört bundet fondkapital	175324	173921

Övertagna donationsmedel jämte tillkommande medel för vilka särskild redogörelse lämnats i skrift 99-12-31, har enligt av Kammarkollegiet fattade permutationsbeslut överförts till ovan redovisat bundet fondkapital att samförvaltas enligt Kungl. Maj:ts beslut 1972-05-05. Kapitalets reala förändring enligt KPI-index se sid 34.

Kapitalets reala förändring 1973-2007 i tkr

Balansdag	Kapital enligt balansräkning exkl. disp. avkast	Ej realiserat övervärde i v.papper	Totalt kapital till marknadsvärde	Kapital-73 omräknat efter KPI-index	Real kapitalförändring vinst	Real kapitalförändring förlust	Akkumulerad vinst/förlust	KPI-index Basår 49
1973-06-30	20 794	-	20 794	20 794	-	-		287
1980-06-30	23 001	1 029	24 030	40 687	-	16 657	-16657	562
1985-06-30	30 282	31 414	61 696	68 042	19 831	9 520	-6 346	879
1990-06-30	126 780	34 466	161 246	92 005	84 412	8 825	+69 241	1 189
1991-06-30	128 837	24 545	153 382	100 284		16 143	+53 098	1 296
1992-06-30	131 125	16 984	148 109	102 296		7 285	+45 813	1 322
1993-06-30	133 566	43 614	177 180	107 223	24 144		+69 957	1 384
1994-06-30	135 407	53 733	189 140	109 978	9 205		+79 162	1 418
1994-12-31	135 767	58 584	194 351	110 911	4 278		+83 440	1 430
1995-12-31	146 143	67 676	213 819	113 393	16 986		+100 426	1 462
1996-12-31	148 650	107 705	256 355	112 850	43 079		+143 505	1 455
1997-12-31	149 618	139 500	289 118	114 711	30 902		+174 407	1 479
1998-12-31	165 812	139 121	304 933	113 470	17 056		+191 463	1 463
1999-12-31	166 764	262 272	429 036	114 945	122 628		+314 091	1 482
2000-12-31	167 794	257 050	424 844	116 262		5 509	+308 582	1 499
2001-12-31	166 036	206 116	372 152	119 365		55 795	+252 787	1 539
2002-12-31	169 585	104 038	273 623	121 847		101 011	+151 776	1 571
2003-12-31	170 576	133 638	304 214	123 398	29 040		+180 816	1 591
2004-12-31	171 476	150 079	321 555	123 708	17 031		+197 847	1 595
2005-12-31	172 636	204 973	377 609	124 794	54 868		+252 815	1 609
2006-12-31	173 921	238 727	412 648	126 810	33 023		+285 838	1 635
2007-12-31	175 324	203 992	379 316	131 212		37 734	+248 104	1 692

Kommentar:

Omräknat kapital efter KPI-index inkluderar i likhet med det bokförda kapitalet tillkommande donationsmedel 4,3 Mkr men ej realisationsvinster och stadgeenliga avsättningar.

Not 12

Fritt fondkapital

	2007	2006
Ingående kapital 1 jan.	13386	11703
Årets resultat	20121	14512
Stadgeenlig avsättning	-1393	-1285
Bidragsverksamheten	(-11774)	(-11549)
Bidrag till behövande		
Gratial	-3514	-3618
Akut hjälp	-95	-91
Övriga bidrag till nytta och gagn för sjöfolket		
Stipendier	-2379	-2583
Utbildningsstöd	-831	-548
Forskning och utveckling	-2729	-2559
Kultur	-794	-1226
Belöningar	-1271	-915
Övriga bidrag	-161	-9
Förätningskostnader m.m.		
för stipendieverksamheten	-2	-18
för anslagsverksamheten	-30	-17
Återförda ej utnyttjade anslag	4	40
Utgående kapital 31 december	20312	13386

Not 13

Upplupna kostnader (tkr)

Sammansättning	2007-12-31	2006-12-31
Reserv för revisionsarvode	50	50
Gratial och stipendier	18	44
Reserv för tryckning årsberättelse	63	63
Diverse räkningar	54	134
Upplupna löner och arvoden	102	0
Beräknade sociala avgifter	13	0
Totalt	300	291

Not 14

Skattekonto (tkr)

Sammansättning	2007-12-31	2006-12-31
Beräknad särskild löneskatt på pensioner och pensionspremier	11	14
Avgår erlagd F-skatt	-11	-14
Fordran enl. kontokurant	0	-1
Enl. deklaration 08-01-18 resp. 07-01-18	63	72
Totalt	63	71

Not 15

Beslutade ej utbetalda anslag (tkr)

Sammansättning	2007-12-31	2006-12-31
Utvecklingsstipendier	125	65
Anslag till institutioner m fl	68	570
Totalt	193	635

Utvecklingsstipendier utdelas i samband med de årligen förekommande pris- och stipendieutdelningarna varvid utbetalas ett delbelopp. Restbeloppet utbetalas när stipendiaten redovisat att projektet slutförts. Ovan oreglerade stipendier har ålderssammansättning enligt nedan.

Beviljade år	2007-12-31		2006-12-31	
	Antal stip.	Totalt	Antal stip.	Totalt
2003	2	45	2	45
2004	1	10	1	10
2006	1	10	1	10
2007	3	60		
Totalt	7	125	4	65

Not 16

Ansvarsförbindelser (tkr)

Förändring

Ingående ansvarsbelopp

Nyttillkomna

Kostnadsförda

Summa ansvarsförbindelser 07-12-31

Sammansättning

Stiftelsen Sveriges Sjömanshusmuseum

Avtalade tidsbestämda projektbidrag avseende:

CTH, forskartjänst

MARSAF

MARSAF-S

Insjö-skolverision

Engine Control Rooms

Summa ansvarsförbindelser 07-12-31

2007

5163

785

-3328

2620

07-12-31

500

1141

500

155

39

285

2620

Beloppet beräknas komma att förfalla till betalning under 2008.

Stockholm den 11 mars 2008

Christer Themnér, Ordförande

Jan Ifwarsson

Per Ringhagen

Kenny Reinhold

Jan-Eric Nilsson

Christer Nordling, kanslichef

Min revisionsberättelse har avlämnats 2008-05-05

Jan Nyström, Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till styrelsen i Stiftelsen Sveriges Sjömanshus, org nr 802005-7173

Jag har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning i Stiftelsen Sveriges Sjömanshus år 2007-01-01 -- 2007-12-31. Det är styrelsen som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av min revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att jag planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra mig om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningarna som styrelsen gjort när den har upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Jag har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i stiftelsen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot är ersättningsskyldig mot stiftelsen, om skäl föreligger för entledigande eller om styrelseledamot på annat sätt har handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförfordnandet. Jag anser att min revision ger mig rimlig grund för mina uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av stiftelsens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Styrelseledamöterna har inte handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförfordnandet.

Stockholm den 5 maj 2008

Jan Nyström
Auktoriserad revisor

Ordinarie ledamöter från 1 maj 2005

Christer Themnér

Jan Ifwarsson

Jan-Eric Nilsson

Per Ringhagen

Kenny Reinhold (fr.o.m. 2005-12-20)

Stockholm, ordförande, för Sjöbefälsförbundet

Göteborg, vice ordförande, för Sveriges Redareförening

Visby, för Sveriges Redareförening

Norrtälje, för Sveriges Fartygsbefälsförening

Göteborg, för SEKO Sjöfolk

Suppleanter från 1 maj 2005

Håkan Friberg

Lars Höglund

Christer Lindvall

Karl-Erik Finnman

Katja Nylund

Göteborg, för Sveriges Redareförening

Donsö, för Sveriges Redareförening

Stockholm, för Sveriges Fartygsbefälsförening

Helsingborg, för Sjöbefälsförbundet

Nacka, för SEKO Sjöfolk

Christer Nordling, Ingrid Ahl och Gösta Landell Foto: Karl-Erik Finnman

Stiftelsens kansli

Christer Nordling

Ingrid Ahl

Gösta Landell

Kanslichef

Kanslist

Ekonomiansvarig

Postadress

Telefon:

Fax:

E-post:

Hemsida:

Organisationsnummer:

Katarinavägen 22, 1 tr, 116 45 Stockholm

08-641 44 37

08-640 64 00

sjomanshus@marifond.se

www.marifond.se

80 20 05-7173

Skriftlig ansökan om:

- Utbildningsstöd och stöd till forskning insänds före 15 februari, 11 april, 25 juli eller 10 oktober
- Stipendier insänds terminsvis via Sjöfartshögskola/sjöfartsgymnasium
- Förslag till "Belöning 2009" insänds före 1 november 2008
- Gratial och akut hjälp vid behov

Insänds till Kansliets adress enligt nedan

*Katarinavägen 22, 116 45 Stockholm
tel 08-641 44 37, fax 08-640 64 00
e-post: sjomanshus@marifond.se
www.marifond.se*